

Перелік посилань:

1. Щербяк Ю. А. Особливості адаптації іноземних студентів до навчання в Україні (на прикладі THEU) [Електронний ресурс] / Ю. А. Щербяк. – Режим доступу : dspace.tneu.edu.ua/ІНОЗЕМЦІ%20В%20УКРАЇНІ.docx
2. Дудченко М. О. Особливості навчання іноземних студентів у вищих навчальних закладах України [Електронний ресурс] / М. О. Дудченко, А. Ф. Артеменко, Л. Ю. Левченко, К. В. Васильєва, В. Б. Свиридюк // Світ медицини та біології. – 2013. – № 3 (39). – С. 158-160. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/UJRN/S_med_2013_3%2839%29_51
3. Сайт Українського державного центру міжнародної освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://intered.com.ua>.
4. Єрмаченко В. Вхідна мобільність як фактор розвитку сучасного вищого навчального закладу / В. Єрмаченко, О. Єрмоленко // Вища школа. – 2015. – № 9-10. – С. 59-69.

РОЛЬ ОБРАЗОВАНИЯ В ФОРМИРОВАНИИ И РАЗВИТИИ ЧЕЛОВЕЧЕСКОГО КАПИТАЛА

А.В. Карпенко, канд. экон. наук, доцент

М.А. Твердохлеб

Запорожский национальный технический университет

Для формирования конкурентоспособного человеческого капитала необходимы постоянные (пожизненные) инвестиции в здравоохранение, образование, науку, культуру и т.д. Именно от уровня развития отдельных элементов человеческого капитала (капитала здоровья и здорового образа жизни; капитала общего и специального образования; капитала подготовки на производстве; научного капитала; капитала культуры; обладание экономически значимой информацией; капитала миграции; мотивации экономической деятельности) зависит состояние национальной экономики.

Важным компонентом человеческого капитала также выступает мотивация. При этом современные тенденции являются такими, что на смену мотивации физического труда приходит мотивация интеллектуального. Это побуждает человека к саморазвитию и самоусовершенствованию, приобретению новых знаний и опыта, постоянному обновлению знаний, что в свою очередь приводит не только к возобновлению, но и к наращиванию человеческого капитала. Результатом такой мотивации выступает новая технология, новые товары, услуги, техника и другие средства труда.

Формирование человеческого капитала происходит на микроуровне: получение образования индивидом, приобретение практических навыков и опыта на рабочих местах [1]. Соответственно уровень образованности населения и продолжительность обучения (табл. 1) в современных условиях глобализации определяют конкурентоспособность человеческого капитала и в целом национальной экономики.

Таблица 1

Рейтинг стран по индексу уровня образования и продолжительности обучения за 2016 г.

Рейтинг	Страна	Индекс уровня образования	Продолжительность обучения (от начального до высшего образования), лет
1.	Австралия	0,932	20
2.	Дания	0,924	19
3.	Новая Зеландия	0,917	19
4.	Ирландия	0,907	19
5.	Норвегия	0,907	18
6.	Нидерланды	0,894	18
7.	Германия	0,893	17
8.	США	0,889	17
9.	Великобритания	0,885	18
10.	Канада	0,874	18
36.	Украина	0,799	16

Учитывая, что ранее результаты НТП появлялись в практике преимущественно раз в 10 лет, а сейчас в любых отраслях и сегментах рынка изменения происходят каждый год существует острая необходимость постоянного увеличения знаний для выполнения такой деятельности. Соответственно с расширением процессов глобализации, увеличением роли научно-технического прогресса и ростом количества инновационных изобретений продолжительность обучения постоянно возрастает. Т.е. институт образования становится важнейшим фактором развития человеческого капитала, поскольку выступает основой образовательной системы «обучение в течении всей жизни». Поэтому важная роль в современном мире отводится саморазвитию уже имеющихся качеств, знаний, умений.

Потребности в повышении уровня образования и саморазвитии повышают уровень интеллектуального развития, а вместе с тем и способности к реализации экономической деятельности. Такой тип экономических отношений способствует зарождению нового типа мышления, нового типа индивида, что, в свою очередь, качественно изменяет состав человеческого капитала [1].

Развитие человеческого капитала представляет собой совокупность или объединение всех форм развития, существующих и имеющих место в повседневной жизни, которые имеют намного большее значение, чем рост или падение национальных доходов. Суть заключается в том, чтобы создать определенную среду, в которой люди смогут полностью реализовать свой потенциал и вести продуктивную (с соответствующей отдачей) творческую жизнь в связи со своими потребностями и интересами. Особое значение такой среды возникает в условиях современных информационных изменений. Информация как масштабный процесс предполагает не просто совокупность взаимосвязанных изменений, а уровни, «волны» изменений человеческого капитала. Это не просто внедрение и адаптация определенных информационных феноменов, а качественно новый переход общества в целом или отдельных его социальных элементов на новую ступень развития [2, с. 32].

Формирование и внедрение в обществе направления на непрерывное образование, повышение и улучшение имеющихся знаний и умений, развитие человеческого капитала становится одним из приоритетных направлений национальной экономики, залогом конкурентоспособности как отдельно человеческого капитала, так и государства в целом на мировом уровне.

Перечень ссылок:

1. Вакуленко Н. В. *Формирование структуры человеческого капитала в инновационной экономике [Электронный ресурс] / Н. В. Вакуленко. – Режим доступа : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/56891/05-Vakulenko.pdf?sequence=1>*
2. Гладышева А. В. *Особенности человеческого капитала в условиях информационного общества / А. В. Гладышева, О. Н. Горбунова // Социально-экономические явления и процессы. – 2014. – № 8. – С. 32-36.*

ВИМОГИ НАУКИ ДО СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

І.А. Касатонова, канд. екон. наук, доц.

Харківський національний автомобільно-дорожній університет

В умовах жорсткої конкуренції на ринку освітніх послуг потрібно переглянути уявлення щодо початкового навчання в частині його достатності для підготовки людини до трудової діяльності на весь період трудового життя. Необхідно вийти за рамки формальної освіти та навчання, яке реалізується в навчальних закладах.

У більшості країн світу, а також у Європі загальноприйнятою є дворівнева система освіти (бакалаврат – магістратура). В Україні донині існувала триступеневу систему вищої освіти (I ступінь – бакалавр – вища базова освіта певного напрямку, II ступінь – спеціаліст, магістр – повна вища освіта певного напрямку). Але вже завершили реформу інфраструктури навчального процесу згідно з європейськими стандартами.

Головною метою державної політики в галузі освіти є створення умов для розвитку особистості та творчої самореалізації кожного громадянина України, оновлення змісту освіти й організації навчально-виховного процесу відповідно до демократичних цінностей, ринкових засад економіки, сучасних науково-технічних здобутків.

Насамперед індивідуальний підхід до студента якісно відрізняє європейську освіту. Зокрема, передбачається розробка індивідуальних графіків навчального процесу та введення у зв'язку з цим інституту викладачів – кураторів. За мету поставлено формування умов для того, щоб якомога більше людей скориставшись здобутками національних систем освіти, отримали можливість бути мобільними на європейському ринку праці.

Впровадження орієнтованої на студента стратегії викладання відкидає авторитарну педагогіку, роботу за єдиною методикою: викладач прочитав лекцію, студент її законспектував і потім відтворює почуте. Необхідно займатися студентом протягом усього семестру, а не лише під час екзаменаційної сесії і не за принципом «відвідував – не відвідував» лекції. Студент має стати партнером викладача, а викладач – партнером студента.

Важливість запровадження дистанційних навчальних курсів як фактора стимулювання до ефективної роботи викладача та студента призведе до збільшення часу їх безпосереднього індивідуального спілкування у процесі навчання. Систематизація роботи протягом семестру стає перепорою для негативних наслідків навчання за схемою вивчив чи визубрив – здав – забув.